
»UUDEN MIEHEN» UUSI MARSSIJÄRJESTYS

Mark Hunter: *The Passions of Men. Work and Love in the Age of Stress.* G.P. Putnam's Sons 1988. New York. 320 s.

Hunter kirjoittaa: »Synnyin 1952 ja nyt on vuosi 1987. Me miehet emme muuttuneet kuten halusimme. Emme oikein tiedä miten olisimme halunneet muuttua mutta tiedämme miksi: jotta miehet ja naiset olisivat tasa-arvoisia.»

Kirjoittajana jo hyvin kokeneen Hunterin työn tuloksia on ilmestynyt niin *Harper'sissa* kuin *Cosmopolitanissa*. Teos »Passions of Men» on tutkivaa journalismia aiheesta »uusi mies».

Miehen pallo on hukassa

Feminismin toinen aalto muodosti Hunterin mukaan normin, ettei miehen kiintymyksen osoitukseksi naiselle riitä vain palkkapussi. Miehet ovat sisäistäneet vaatimuksen mutta joutuneet ristiriitaan. Eiväthän työn vaatimukset ole vähentyneet.

Mies hallitsee vielä työelämää. Mutta jo nykymiehen itsekunnioituskin vaatii, ettei naiskumppani enää ole miehelle taloudellisesti alisteinen.

Uusi mies kantaa uutta taakkaa. Hunter kuuluu niihin, jotka uskovat että lasten yksipuolinen riippuvuus naisesta vääristää heidän kehityksensä. Mies itse puolestaan tuhoutuu jos pakenee ruumiillista minäänsä työhön.

»Feminismi haluaa vetää maskuliinisuudelta housut alas, mutta uudet miesroolit romuttavat äitiyden pyhyyden,» Hunter kirjoittaa. Mutta vasta asenteet ovat muuttuneet. Koti, perhe ja lastenhoito ovat edelleenkin pää-

asiassa naisen valtakuntaa, jossa miehelle ei ole vielä selvää paikkaa.

Työ on miehen kuvastin

Hunter tiivistää miehen stressin syyt. Eteenpäin päästäkseen mies ei saa piitata muista ihmisistä, mutta yksinäinen, tauoton kilpailu ja raadanta johtaa fyysisiin ja psyykkisiin stressisairauksiin. Ihmisiin tulisi työelämässä periaatteessa luottaa, mutta tämä katkaisee uraputken. Mielipuuoli ajattelee vain rahaa, mutta raha on edelleen näkyvin miehisyuden merkki.

Loppuunpalaminen on naisen vastine miehen stressille. Palkka oikeuttaa miehelle hänen kärsimyksensä, mutta nainen sen sijaan palaa loppuun toimiessaan vakaumuksensa mukaan työnsä ja henkilökohtaisen elämänsä ihmissuhteissa, Hunter katsoo.

Hunter esittää aforismein työn merkityksen miehelle. Miehen suhde työhön, palkkaan ja rahaan on intiimi kuin naisen äitiys. Päivän työ on miehen tapa varmistaa että saa palata työhön seuraavana päivänä. Miehen ollessa työssä se mitä hän saa aikaan on tärkeämpää kuin se mitä nainen miehestä tietää. Naiselle omistautunutkin mies palaa yhä uudelleen työhön, koska pääsee näin päiväksi pakoon naista, mutta voi kuitenkin illalla palata naisen luo.

Miehelle suurin katastrofi on epäonnistuminen työssä. Se särkee peilin josta mies näkee olevansa olemassa. Henkilökohtaisessa elämässään mies sen sijaan saattaa suvaita naisen kertovan, mitä mies itse tuntee ja ajattelee, suhteestaan naiseenkin.

Työn ja kuoleman liitto

Nykymies tuntee syyllisyyttä moraalista huonommuudesta suhteessaan naiseen. Juuri tämä johtaa parhaiden miesvuosien uhraamiseen työlle, Hunter ehdottaa. Miehelle merkitsee vain yksi asia: ettei nainen halveksi häntä.

Moni mies antaa naisen kertoa, millainen miehen tulee olla naiselle. Erotiikkakin on miehelle riski; nainen saattaa kieltäytyä läheisyydestä. Ja mies häpeää, että hän tarvitsee naiselta mitä ei voi saada itseltään eivätkä useimmat miehet toiseltaakaan mieheltä. Mies häpeää että on mies miehen ruumiissa.

Koska mies ei viihdy ruumiissaan, hän haluaa siitä pois. Mies kuvittelee menehtyvänsä työperäiseen stressiin naisen puolesta, mutta mies tarvitsee naista myös elääkseen, Hunter kirjoittaa. Mies tarvitsee naisen luvan siihen, ettei miehen ehkä tarvitsekaan tapattaa itseään työssä isänmaan, kodin ja perheen puolesta.

Uuden miehen uusi suunta

»Mies ilman naista on kala kuivalla maalla; nainen ilman miestä on vain kala ilman polkupyörää.» Jokainen haas-

tatelluista alle nelikymmenvuotiaista miehistä opetteli keitto- ja siivoustaitoa. Hengissä selvitäkseen, naisen kanssa tai naiset.

Mies ei saa vihata itseään miehenä, Hunter vaatii. Mies ei saa sokeasti ihailla naisia ja naiseutta edes aikakauteenamme, joka on tehnyt »henkilökohtaisesta poliittista» keittiöitä ja makuuhuoneita myöten.

Henkilökohtainen ei voi olla poliittista määrättömiin. Näkemys ettei miehessä ole mitään hyvää ei Hunterille riittä lähtökohdaksi.

Kirjoittajan ratkaisuehdotuksen ydin on jatkuva neuvottelu yhtäältä miehelle, toisaalta naiselle kuuluvista velvollisuuksista heidän henkilökohtaisessa suhteessaan.

Nykymiehen edessä on moraalinen myönnytys. Miehen on tunnustettava vain elinikäisellä henkilökohtaisella miehen ja naisen suhteella olevan merkitystä. Hunter ei kuitenkaan ole aivan vanhoillinen: hän ei määrittele, mikä suhteen muodon tulisi olla.

Miehenkin olisi otettava vastuu siitä että suhde kestää koko elinajan. Miesten ja naisten tulisi tehdä ja pitää täsmälleen samat lupaukset toisilleen, Hunter päätelee.

Hyviä kysymyksiä, huonojakin vastauksia

Hunter perustaa teoksensa liiaksikin omille kokemuksilleen. Paikoitellen pohdinta ja suositukset soveltuvat kovin kankeasti pohjoisen, kylmän, syrjäisen ja eristyvän maan oloihin. Myös suositusten toimeenpano on vaikeaa, joskin perustelut, ovat vahvat ja vaihtoehdot niukat.

Puutteistaan huolimatta teos käsittelee jatkuvan keskustelun arvoisia kysymyksiä. Sisukas elinikäinen työn raadanta ei riitä miehelle elämänmalliksi, koska hänellä ei enää ole henkilökohtaisessa elämässään paikkaa, joka olisi perusteltuna täydelliselle antautumiselle työlle. Jos tuollaiseen puurtamiseen näännyy, näännyy turhaan. Monista Hunterin tarjoamista ratkaisuista voidaan sen sijaan olla eri mieltä.

Joka tapauksessa »uusi mies» joutuu kohtaamaan »uuden naisen», halusipa tai ei.

PERTTI AHONEN